یادداشت

امنیت داده با امنیت ملی گره خورده است

محمدرضا طورانی
کارشناس رسانه

در سال‌های اخیر، دیجیتالی‌سازی گسترده اطلاعات هویتی، مالی و ارتباطی شهروندان ایرانی در سامانه‌هایی چون «دولت من»، رجیستری گوشی‌ها، سامانه‌های بانکی، اپراتورها بدون زیرساخت‌های امنیتی مناسب انجام گرفت که درنتیجه آن، مورد هک شدن بانک سپه رخ داد.

این امر، در کنار رهاسازی فضای مجازی، سبب ایجاد بسترهای نفوذ و سوءاستفاده اطلاعاتی ازسوی دشمنان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای شد و موارد زیر را در اختیار آنها قرار داد:

۱) اطلاعات حساب بانکی و گردش مالی
۲) آدرس دقیق محل سکونت
۳) شماره سریال و مکان گوشی‌ها و سیم‌کارت‌ها
۴) رصد مکانی افراد از طریق دکل‌های مخابراتی
۵) داده‌های اعضای خانواده و تعاملات آنها در شبکه‌های اجتماعی

تمام این اطلاعات، با بهره‌گیری از الگوریتم‌های تحلیل کلان‌داده (Big Data) و هوش مصنوعی (AI)، به دشمن امکان پایش هوشمند رفتار، تحرکات و الگوهای ارتباطی فرماندهان نظامی و امنیتی ایران را داده‌است. ترورهای هدفمند اخیر، نتیجه مستقیم همین فرآیند تجمیع و تحلیل داده‌هاست.

از سوی دیگر، پذیرش سازوکارهای بین‌المللی چون FATF، پالرمو و CFT تحت عنوان «شفاف‌سازی مالی»، به معنی گشودن دروازه‌های اطلاعاتی کشور به روی نهادهای وابسته به بلوک غرب بوده است؛ نهادهایی که در پوشش «سازمان‌های بین‌المللی» مانند آژانس، یونسکو و برنامه‌های توسعه‌ای ۲۰۳۰ و ۲۰۴۰، اقدام به جمع‌آوری اطلاعات حساس از درون کشور کرده‌اند.

نتیجه نهایی این پدیده منجر به تجمیع، پایش و تحلیل هوشمند داده‌های ملی بدون حاکمیت سایبری مستقل می‌شود که باعث نفوذ عمیق در ساختار حاکمیتی می‌شود.

راه‌حل علمی و منطقی این چالش، ایجاد حاکمیت ملی سایبری، قطع دسترسی بیگانگان به زیرساخت‌های داده‌ای، پاک‌سازی شبکه‌های نفوذ و بازنگری جدی در همکاری‌های اطلاعاتی و فناورانه با نهادهای بین‌المللی مشکوک است. امنیت ملی، امروز بیش از همیشه به «امنیت داده» گره خورده‌است.

محیط‌زیست

۱۰۰ اصله درخت چنار جایگزین درختان خشک ولیعصر شد

مدیر کل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران گفت: ۱۰۰ اصله درخت چنار با سن بالای ۵۰ سال به جای درختان خشک شده خیابان ولیعصر کاشته شد.

کمی بیشتر از یک سال قبل، درختان چنار خیابان ولیعصر که تراکمشان در محدوده پارک وی تا میدان تجریش قرار دارد، پایش و اسکن شده بود. احسان صفایی - معاون خدمات شهری و محیط زیست منطقه یک شهرداری تهران - گفته بود که به‌صورت کامل توپوگرافی هزار اصله درخت انجام‌شده و بر اساس نتایج پایش، عمده درختان خیابان ولیعصر حدفاصل پارک وی تا میدان تجریش سالم هستند و مشکل خاصی ندارند و عمده مشکل آنها ضعف در ریشه درختان است، چراکه به دلیل قرارگیری در نهر و دسترسی همیشگی به آب، ریشه‌ها دونده و در حال حرکت نبودند، همچنین این درختان به دلیل تراکم در این محدوده، رو به سمت آفتاب داشتند که به همین علت به صورت منحنی هستند. بر همین اساس در همین رابطه گفته شده‌بود که لازم است طی یک سال آینده حدود ۲۰۰ درخت چنار با بن بالا کاشته شود که جانمایی آنها نیز انجام شده بود.

حالا محمدصابر باغخانی پور، مدیر کل محیط‌زیست و توسعه پایدار شهردار تهران اظهار کرد: آسیب وارده بر درختان در حال حاضر، نتیجه کم توجهی به این موضوع در بازه زمانی طولانی در دوره‌های قبل است.

وی در ادامه گفت: ۸۰ اصله درخت خیابان ولیعصر به دلایل متعددی خشک شدند که این تعداد نشانه‌گذاری شدند. این درختان پس از ثبت در سامانه نهال، قطع و جایگزین شدند.

باغخانی پور با بیان اینکه برخی صنوف فاضلاب را به صورت غیر مجاز در نهرهای ولیعصر رهاسازی کردند، مواردی دیگر مانند افزایش جمعیت و کلنی موش‌ها و عدم بهسازی انهار و آبیاری کافی را از دلایل خشکی درختان خیابان ولیعصر عنوان کرد.

مدیر کل محیط زیست شهرداری تهران در خصوص قطع درختان خیابان ولیعصر به خبرگزاری ایسنا گفت: ۲هزارو ۴۰۰ اصله درخت در خیابان ولیعصر در محدوده منطقه یک قرار دارند که به جای ۸۰ درخت چنار خشک شده در این محدوده ۱۰۰ درخت چنار با بن بالای ۵۰ سال کاشته شد. این بهترین راه حل در شرایط فعلی بود.

وی افزود: برای حفاظت از درختان و محیط‌زیست این منطقه، علاوه بر کاشت درختان بن بالا، همزمان بهسازی انهار، استانداردسازی تشتک‌های اطراف درختان، بندکشی کف انهار با مواد نفوذپذیر نسبت به آب، انسداد کلنی موش‌ها و ساماندهی فاضلاب غیرمجاز اصناف نیز با همیاری شهرداری منطقه یک انجام شد. این اقدامات برای ساماندهی شرایط کمک‌کننده، مؤثر و موفق بود.

باغخانی‌پور در پایان گفت: شهرداری یک واحد صنفی متخلف که به صورت عمد ۱۳ درخت را خشکانده‌بود، با طرح موضوع در کمیسیون ماده ۷، مبلغ ۱۷۰ میلیارد تومان جریمه کرده‌است. همچنین سازمان بوستان‌ها و فضای سبز نیز کمیته صیانت از درختان ولیعصر را تشکیل داده‌است و به‌صورت منظم درباره درختان ولیعصر تشکیل جلسه می‌شود.

خبر کوتاه

■ مدیر کل انجمن اولیا و مربیان وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه به مدارس تأکید شده‌است حتی‌المقدور طرح و رنگ لباس فرم مدرسه را تا چند سال تغییر ندهند تا دانش‌آموزان بتوانند از لباس سال قبل خود استفاده کنند، گفت: هزینه لباس فرم دانش‌آموزی پس از طی مراحل قانونی و تصویب توسط مراجع قانونی به آموزش و پرورش اعلام و ازسوی آموزش و پرورش به مدارس و خانواده‌ها ابلاغ می‌شود.

■ دفتر بهبود تغذیه جامعه وزارت بهداشت اعلام کرد که برخلاف باور رایج، مصرف کیک، بیسکویت و آبمیوه در وعده صبحانه کودکان توصیه نمی‌شود، چراکه این خوراکی‌ها نه‌تنها ارزش غذایی کمی دارند، بلکه می‌توانند باعث چاقی، پوسیدگی دندان و کاهش تمرکز شوند.

■ نایب رئیس شورای اسلامی شهر تهران گفت: شهرداری چاه‌های خود را برای تأمین آب شرب در اختیار وزارت نیرو قرار داده‌است.

■ استاندار تهران با تأکید بر ضرورت اقدام فوری و فرهنگ‌سازی در مصرف بهینه آب، بر لزوم صرفه‌جویی ۲۰ درصدی شهروندان تأکید کرد و گفت: با توجه به تعدیل فشار آب ضروری است که مشترکان از مخزن ذخیره و پمپ استفاده کنند.

گزارش «جوان» از هشدار مسئولان درباره حفر چاه‌های جدید در پایتخت

تهران زیر بار تشنگی و چاه‌های بی‌پایان!

گزارش
مهسا گربندی

رضا دهشیری | جوان

چاه‌هایی که قرار بود مرهمی باشند، حالا خود به زخم‌هایی عمیق در بستر خشکیده تهران تبدیل شدند. حفر بی‌رویه چاه در پایتخت، شبیه به خارش پوستی ترک‌خورده، ادامه دارد؛ بی‌وقفه، دردناک و بی‌توجه به هشدارهایی که داده می‌شود. به تازگی، دو مقام مسئول از مدیریت شهری و فرمانداری، با لحنی جدی نسبت به تبعات این روند هشدار دادند؛ یکی به تهدیدهای زیست‌محیطی اشاره کرد و خواستار توقف فوری حفر شد، دیگری وعده داد با چاه‌های غیرمجاز، برخورد خواهد کرد.

تهران، همان شهری که روزگاری با قنات‌هایش زندگی می‌کرد و با رودهایش نفس می‌کشید، حالا زیر بار تشنگی فرو می‌ریزد. زمین زیر پای این شهر ۸ میلیونی، نه‌تنها با افت آب‌های زیرزمینی، بلکه با فرونشستی تدریجی و نگران‌کننده در حال پاسخ دادن به سال‌ها بی‌توجهی است؛ بحرانی که امروز پایتخت را در خود گرفته، حاصل انباشت تصمیم‌های کوتاه‌مدت، نگاه‌های بخشی و غفلت از منابعی است که قرار بود پایدار بمانند.

اکنون تهران دیگر از کم‌آبی عبور کرده است. این شهر حالا در آستانه‌بی‌آبی مزمن ایستاده، جایی که هر چاه تازه نه‌تنها آبی از دل زمین نمی‌کشد، که جان زمین را هم به تحلیل می‌برد، اما چه شد که تهران از همزیستی با آب، به نبردی بی‌پایان با تشنگی رسید؟!

■ **تهران در عطش**

بررسی وضعیت منابع آبی استان تهران نشان می‌دهد که پایتخت با یکی از شدیدترین بحران‌های آبی چند دهه اخیر مواجه شده‌است. داده‌های رسمی حاکی از آن است که حجم آب ذخیره‌شده در سدهای تهران تنها به ۱۴ درصد ظرفیت مخازن رسیده‌است؛ رقمی که در مقایسه با سال گذشته و میانگین بلندمدت، کاهش بی‌سابقه‌ای را نشان می‌دهد.

این افت شدید، نتیجه ترکیبی از خشکسالی ممتد، کاهش بارندگی‌های فصلی و برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی است. تهران اکنون برای پنجمین سال متوالی با شرایط کم‌بارش مواجه است؛ به‌طوری که میزان بارندگی ثبت‌شده از ابتدای سال آبی جاری تنها ۱۵۳ میلی‌متر بوده که نسبت به میانگین بلندمدت، بیش از ۴۰ درصد کاهش داشته‌است. اردیبهشت‌ماه نیز با ۹۰ درصد کاهش بارش نسبت به متوسط درازمدت، یکی از خشک‌ترین ماه‌های ثبت‌شده در تاریخ اقلیمی استان بوده‌است.

در همین حال، افت سطح آب‌های سطحی و زیرزمینی به‌عنوان نشانه‌ای از تداوم خشکسالی‌های سال‌های اخیر، تهران را در زمره استان‌هایی با کمترین ورودی آب به مخازن سدها قرار داده‌است. مسئولان هشدار می‌دهند که در صورت ادامه روند فعلی، سد ماملو ظرف یک ماه آینده از مدار خارج خواهد شد و به‌دنبال آن، سدهای لتیان، لار و کرج نیز در معرض خروج قرار دارند.

در همین حال، شورای شهر تهران، نسبت به نبود اراده سیاسی برای اجرای سیاست‌های اصلاحی اشاره می‌کنند و خواستار اقدام فوری برای نجات منابع آبی و فضای سبز شهری هستند.

■ **هشدار تخریب زیست‌محیط**

در امتداد بحران کم‌آبی و کاهش شدید ذخایر سدهای تهران، نگاه‌ها به سمت مدیریت مصرف و جلوگیری از برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی معطوف شده‌است. هفته گذشته محمدصابر باغخانی‌پور، مدیر کل محیط زیست شهرداری تهران، در جریان بازدید از منطقه ۱۰، با لحنی هشدارآمیز خواستار توقف کامل حفر چاه‌های جدید در سطح شهر شد.

او با اشاره به پیامدهای زیست‌محیطی این اقدام گفت: «ایجاد چاه جدید در سطح شهر تهران باعث ایجاد مشکلات زیست‌محیطی، فرونشست زمین و معضلات دیگر می‌شود.»

این مقام مسئول در ادامه با اشاره به سیاست‌های مدیریت شهری سال ۱۴۰۴، بر استفاده از منابع سطحی به‌جای برداشت از سفره‌های زیرزمینی تأکید کرد: «باید برای تأمین آب به فکر برداشت از منابع سطحی باشیم که این موضوع قطعاً میسر خواهد بود.»

او با لحنی جدی خطاب به مدیران مناطق شهرداری افزود: «مسئولان اجازه ندهند چاه جدیدی در مناطق تهران حفر و اضافه شود.»

در کنار این هشدارها، برنامه‌هایی برای کاهش وابستگی به منابع زیرزمینی از طریق توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر نیز در دستور کار قرار گرفته‌است. باغخانی‌پور به برنامه‌های شهرداری برای توسعه انرژی‌های پاک اشاره می‌کند؛ از جمله راه‌اندازی نیروگاه‌های خورشیدی با ظرفیت ۲۰۰ کیلووات، که در بلندمدت می‌تواند بخشی از نیازهای شهر را به شیوه‌ای پایدار تأمین کند.

البته این اقدامات اگرچه ضروری و سودمند هستند، اما به‌تنهایی کافی نیستند، چراکه عبور از بحران فعلی آب و جلوگیری از آسیب‌های فوری، نیازمند راهکارهای مکمل و اضطراری نیز هست که باید به آنها توجه شود.

■ **از کنترل قانونی تا فرهنگ‌سازی**

در ادامه هشدارهای زیست‌محیطی و ممنوعیت حفر چاه‌های جدید، فرمانداری تهران نیز با جدیت وارد میدان شده تا با چاه‌های غیرمجاز و برداشت‌های بی‌رویه مقابله کند. حسین خوش‌اقبال، فرماندار تهران، در نشست شورای حفاظت از منابع آب، با اشاره به افت شدید سطح آب‌های زیرزمینی، اعلام کرد که یکی از رویکردهای اصلی فرمانداری، جلوگیری از حفر چاه‌های غیرمجاز و کنترل دقیق چاه‌های مجاز است.

او تأکید کرد که این اقدامات در چارچوب سیاست‌های ملی و استانی، با همکاری وزارت نیرو، شرکت آب منطقه‌ای، نیروی انتظامی و دستگاه قضایی انجام می‌شود: «فرمانداری تهران با نصب سامانه‌های پایش هوشمند، بازدیدهای میدانی و پیگیری قضایی، به‌طور مستمر با متخلفان برخورد می‌کند.»

این برخوردها شامل جریمه‌های سنگین و در موارد خاص، پیگرد قضایی است؛ اقدامی که به گفته خوش‌اقبال، باعث کاهش چشمگیر فعالیت‌های غیرمجاز در سطح شهر شده‌است.

■ **لزوم مشارکت مردمی**

در کنار اقدامات قانونی و نظارتی، مسئولان بر این نکته تأکید دارند که هیچ برنامه‌ای بدون همراهی مردم موفق نخواهد بود. فرماندار تهران با اشاره به نقش شهروندان در مدیریت مصرف گفت: «اگر هر خانوار تهرانی روزانه فقط یک لیتر در مصرف آب صرفه‌جویی کند، می‌توان در طول یک ماه، میلیاردها لیتر آب را ذخیره کرد.»

این مشارکت، نه‌تنها در کاهش مصرف، بلکه در گزارش تخلفات، رعایت الگوی مصرف و حمایت از طرح‌های شهری اهمیت دارد. رسانه‌ها، نهادهای آموزشی و سازمان‌های مردم‌نهاد نیز در این مسیر نقش کلیدی دارند؛ چراکه فرهنگ‌سازی عمومی می‌تواند رفتارهای مصرفی را تغییر دهد و شهر را برای عبور از بحران آماده کند.

■ **عبور از بحران با اراده همگانی و سیاست‌های پایدار**

دیگر بحران آب در پایتخت، تنها یک چالش طبیعی نیست، بلکه به تهدیدی جدی برای زیرساخت‌های شهری، امنیت بناها و سلامت شهروندان تبدیل شده‌است. فرونشست زمین، کاهش منابع زیرزمینی و ناتوانی سدها در تأمین آب شرب، نشانه‌هایی آشکار از بحرانی هستند که سال‌به‌سال پیچیده‌تر می‌شود.

کارشناسان حوزه آب و محیط‌زیست بر این باورند که عبور از این وضعیت، نیازمند مجموعه‌ای از راهکارهای همزمان و مکمل است؛ اول، تدوین قانون جامع برای حفاظت از سفره‌های زیرزمینی با شرایط جدید اقلیمی و جمعیتی تهران. دوم، تقویت نظارت و استفاده از سامانه‌های هوشمند در پایش چاه‌ها و مدیریت مصرف در بخش‌های پرمصرف شهری و سوم مشارکت شهروندان و تغییر رفتار مصرفی، چراکه هیچ سیاستی بدون همراهی عمومی به نتیجه نمی‌رسد.

حال اگر این سه‌محور در کنار هم و به شکلی منسجم دنبال شوند، می‌توان امیدوار بود که نه‌تنها تهران از بحران فعلی عبور کند، بلکه می‌تواند به الگویی پیشرو در مدیریت منابع آب شهری برای سایر نقاط کشور نیز تبدیل شود.

سلامت

درمان مؤثر و رایگان هپاتیت C در دسترس است

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در آستانه اجرای پویش «پیش به سوی حذف هپاتیت» با اشاره به اهمیت این موضوع گفت: هپاتیت‌های ویروسی B و C از مهم‌ترین چالش‌های نظام سلامت محسوب می‌شوند و حذف آنها تا سال ۲۰۳۰ از اهداف راهبردی کشور است.

قباد مرادی، رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تأکید بر شعار جهانی امسال «Lets Break it Down» اظهار داشت: هدف این شعار، شکستن موانع اجتماعی، اقتصادی و ساختاری برای دسترسی آسان‌تر و مؤثرتر به خدمات پیشگیری، تشخیص و درمان هپاتیت است.

مرادی با اشاره به نقش مهم نظام شبکه بهداشتی کشور در شناسایی و مراقبت از بیماران افزود: امروزه بیش از ۳ میلیون نفر در سراسر جهان با عفونت مزمن هپاتیت B و C زندگی می‌کنند، اما تنها ۴۵ درصد نوزادان در ۲۴ ساعت اول تولد واکسن هپاتیت B را دریافت می‌کنند. این آمارها لزوم برنامه‌ریزی جدی‌تر برای پوشش بالاتر واکسیناسیون و بیماریابی فعال را نشان می‌دهد.

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر همچنین به برگزاری هفته اطلاع‌رسانی هپاتیت از ۴ تا ۱۱ مرداد اشاره کرد و گفت: در این هفته، تمرکز بر آموزش عمومی، بیماریابی در گروه‌های پرخطر، جلب مشارکت نهادهای غیردولتی و حمایت سیاست‌گذاران خواهد بود. همچنین از رسانه‌ها، دانشگاه‌ها و سازمان‌های مختلف برای اجرای هماهنگ این پویش دعوت شده‌است.

به گزارش وبدا، وی در پایان ضمن دعوت از مردم برای مراجعه به مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری جهت انجام مشاوره و تست خاطر نشان کرد: درمان مؤثر و رایگان هپاتیت C در دسترس است و شناسایی به موقع مبتلایان، می‌تواند از بروز عوارضی چون سیروز و سرطان کبد جلوگیری کند.

تحلیل

مشکلات ناشی از مالیات مهریه بیش از ١٤ سکه

دکتر امیر شمس
وکیل دادگستری

موضوع مالیات بر مهریه مسئله نوینی است که در بحث حقوق خانواده، اقتصاد و جامعه‌شناسی قرار می‌گیرد. با توجه به اهمیت این موضوع، پیش از تصویب هرگونه قانونی در این زمینه، ضروری است که موضوع از جنبه‌های قانونی، شرعی و اجتماعی توسط افراد متخصص و کارشناسان خبره به‌طور جامع بررسی شود.

از نظر حقوقی، مهریه حقی قانونی است که برای حفظ حقوق مالی زن در زندگی مشترک تعیین شده‌است. با بررسی دقیق می‌توان دریافت که نهادهایی مشابه مهریه در سایر جوامع و کشورها نیز وجود دارد؛ برای مثال در ایالات متحده، تقسیم اموال بین زوجین پس از جدایی، نمونه‌ای از این حمایت‌ها محسوب می‌شود. همچنین در ادیان و مذاهب مختلف نیز این موضوع مورد توجه قرار گرفته‌است.

اکنون این موضوع را از منظر موافقان و مخالفان بررسی می‌کنیم. در سال‌های اخیر شاهد تعیین مهریه‌های سنگین و غیرمنطقی بوده‌ایم که به جای تضمین امنیت مالی زن و حفظ بنیان خانواده، تبدیل به عامل فشار اقتصادی و افزایش اختلافات شده‌است. این امر به تضعیف بنیان خانواده و افزایش پرونده‌های قضایی مرتبط با مهریه منجر شده‌است. روند رو به رشد مراجعات به دستگاه قضایی و وکلا بیانگر این واقعیت است که این مسئله علاوه بر چالش‌های فعلی، می‌تواند منجر به کاهش آمار ازدواج و در نتیجه افزایش فساد و جرائم مرتبط نیز شود.

با توجه به این موضوع، لازم است در این راستا اندیشه و برنامه‌ریزی صورت گیرد. از منظر حقوقی نکات زیر درخور توجه است:

در سال‌های اخیر، طرحی با عنوان «تعیین مالیات بر مهریه» در مجلس شورای اسلامی در دست بررسی است که می‌تواند دارای نکات مثبت و منفی متعددی باشد.

در جامعه امروزی ما، با پیشرفت تکنولوژی و عصر ارتباطات، تفکرات جوانان نیز تحت تأثیر قرار گرفته‌است. تحمیل هزینه‌های بسیار سنگین به جوانان، به‌تنهایی می‌تواند مانع پذیرش مسئولیت زندگی مشترک شود، چه برسد به تعیین مهریه‌های نامعقول و سنگین که موجب افزایش ترس و نگرانی آنان می‌گردد.

اکنون باید پرسید آیا تدوین و تصویب چنین طرح‌ها و قوانینی می‌تواند همه این مسائل را حل کند و از تبعات زیان‌بار آن جلوگیری نماید؟ قطعاً پاسخ منفی است.

اگر موضوع را به صورت مقطعی بررسی کنیم، ممکن است تعیین مالیات و فشار ناشی از آن، باعث کاهش میزان مهریه‌های غیرمنطقی شود، اما در این زمینه چند فرضیه مهم مطرح است:

۱ـ امنیت مالی زوجه پس از سال‌ها زندگی مشترک چگونه تأمین خواهد شد؟

۲ـ پرداخت مالیات چه به عهده زوج باشد یا هر مشکل دیگر، خود می‌تواند مانعی برای شروع زندگی مشترک باشد.

۳ـ تعیین مهریه‌های کم یا زیاد ممکن است موجب اختلاف و تفرقه میان خانواده‌های برخوردار و کم‌برخوردار در جامعه شود و مشکلات اجتماعی دیگری را به همراه داشته‌باشد.

بنابراین به جای وضع قوانین سختگیرانه و ایجاد مشکلات بیشتر، لازم است بسترهای لازم برای آموزش و فرهنگ‌سازی در خانواده، مدارس، دانشگاه‌ها و اجتماع فراهم شود که این قوی‌ترین راهکار برای حفظ و تقویت بنیان خانواده است.

از سوی دیگر، راهکاری ساده و مؤثر برای تعیین و تصویب قوانین مکمل، می‌تواند تعیین مبلغ ناچیزی برای حفظ مشروعیت قانون مهریه و به‌عنوان مثال، استفاده از سازوکاری مانند «تنصیف دارایی» باشد؛ یعنی دارایی‌هایی که زن و مرد در زندگی مشترک با همکاری یکدیگر به دست آورده‌اند، در صورت جدایی به طور عادلانه تقسیم شود که این بهترین و کارآمدترین راهکار است.

طریق علی (ع)

مهدی مولایی

از یمامه تا غزه!

گرسنگی در غزه؛ این کلیدواژه‌ای است که این روزها بیشتر از هر خبر دیگری شنیده می‌شود و کمتر از هر خبر دیگری به آن اهمیت داده می‌شود. غزه امروز تنها بمباران نمی‌شود، بلکه در آستانه یک قحطی بزرگ قرار دارد که با دقتی شیطانی طراحی و در حال اجراست. کودکان، زنان، سالخوردگان و زخمیان، قربانیان نقشه‌ای‌اند که نه‌فقط برای غصب سرزمین فلسطین که برای شکستن اراده یک ملت با گرسنگی نوشته شده‌است. اسرائیل نه‌تنها در حال ریختن بمب‌های چند تنی، بلکه در حال بستن راه نان بر مردم غزه است؛ نانی که به صراحت از آن به عنوان «سلاح جنگی» علیه مردمی بی‌دفاع استفاده می‌شود. حالا این، نه جنگی میان حماس و ارتش صهیونیسم، بلکه نسل‌کشی مردم یک سرزمین به شیوه‌ای مدرن و ددمنشانه است؛ محاصره غذایی و دارویی، با آمارهایی که تکان‌دهنده است و سکوتی تکان‌دهنده‌تر.

در دل این سکوت، آنچه وجدان جهان اسلام را می‌آزارد، نه فقط خشم دشمن، که خواب برادران است. چگونه است که ما مسلمانان، با آیاتی در گوش و کلماتی در سینه، بر سفره‌های رنگین می‌نشینیم و در همان لحظه کودکی در غزه، با استخوان‌هایی برآمده نان خشک مادرش را می‌مکد تا شاید زنده بماند؟ چگونه است که یک خرما در میان خانواده‌ای در غزه ایثارگرانه از دستی به دستی دیگر می‌رود و هر کس آن را به عضوی دیگر از خانواده می‌بخشد تا او را زنده نگه دارد؟ آیا این همان امتی نیست که پیامبرش فرمود: «مَثَلُ المؤمنینَ فی تَوادِّهِم... کالجَسَدِ الوَاحِدِ»؟ آیا در بدن یک امت، اگر شکم غزه گرسنه است، قلب تهران و ریاض و قاهره نباید فشرده شود؟ امیرالمؤمنین علیه‌السلام، حاکمی که خود نان جو می‌خورد و بر شانه یتیم دست می‌کشید، در نامه‌ای به والی بصره نوشت:

«شاید در حجاز یا یمامه کسی باشد که امید یک قرص نان نداشته، یا شکم‌سیر نخوابیده باشد و من شکم‌سیر بخوابم؟! آیا به همین بسنده کنم که مرا امیرالمؤمنین خوانند و در سختی‌های مردم شریک نباشم؟!»

و این هشداری برای تمام حاکمان و ملت‌های مسلمان است. امروز ۲میلیارد مسلمان در سرتاسر جهان فقط به تماشای ویدئوها و شنیدن خبرهای قحطی و گرسنگی و کمبود مواد غذایی در غزه بسنده کرده و هیچ اقدام نجات‌بخشی انجام نمی‌دهند.

در غزه، نان از جان گران‌تر شده و انسان از خاک ارزان‌تر. این تراژدی، امروز تنها با توپ و تانک‌های اسرائیلی رقم نمی‌خورد؛ با سکوت ملت‌های مسلمان نیز رقم می‌خورد. با عادی‌سازی رنج، با بی‌تفاوتی حاکمان شکم‌باره و بی‌غیرت عرب، با حسابگری ملت‌های مسلمان، با خستگی نهادهای کمک‌رسان، با رسانه‌هایی که دیگر این تصاویر را تکراری می‌بینند و ارزش خبری و رسانه‌ای چندانی برای آن قائل نیستند. از همه غم‌انگیزتر، آن است که جهان اسلام در قرن بیست‌ویکم، با آن همه قدرت مالی و رسانه‌ای، بشکه‌های نفت، شریان‌های حساس دریایی و زمینی و جمعیت چند میلیاردی نتواند کودکی را در همسایگی‌اش از گرسنگی نجات دهد. یا شاید که نخواهد!

امام علی علیه‌السلام در نهج‌البلاغه، خطاب به مردم بی‌غیرت کوفه که نظاره‌گر تجاوز به زنان بی‌پناه بودند، فریاد زد:

«اگر مسلمانی از شدت اندوه بمیرد که دشمن بر زن مسلمان یا زن غیرمسلمان که در پناه اسلام است، چیره شده و زیورهایش را به غارت برده، سزاوار است!» این از مسلمات احکام و تعالیم اسلام است که هر که فریاد یاری‌خواهی جماعتی از مسلمین را بشنود، اما به کمک او برنخیزد در قیامت، مسلمان محشور نمی‌شود. مایه ننگ حکام و نهادها و چهره‌ها و کنفرانس‌های اسلامی است که فریاد وصیت امیرالمؤمنین در آخرین ساعات عمر را که گوش تاریخ را پر کرده، نشنیده بگیرند که فرمود: «خدا را خدا را در حق یتیمان! که گاه سیر شوند و گاه گرسنه و مبادا که در نزد شما ضایع شوند!»

گزیده

تیم ملی ایران موفق به کسب ۵ مدال نقره در المپیاد جهانی فیزیک ۲۰۲۵ شد

تیم ملی المپیاد فیزیک جمهوری اسلامی ایران در پنجاه‌وپنجمین دوره‌ی المپیاد جهانی فیزیک (IPhO 2025) که در پاریس برگزار شد، موفق به کسب پنج مدال نقره شد.

این موفقیت، حاصل تلاش و دانش ارزشمند دانش‌پژوهانی است که نماینده کشور در رقابتی علمی و جهانی بودند. اعضای تیم شامل محمدحسن صادقی‌نژاد، آریا ضرابی، ایلیا قشائی، محمدحسن گلاب‌دار و میلاد محمدی بودند. سرپرستی تیم را دکتر احمد شیرزاد به‌عنوان سرپرست اول و علیرضا نوروزشاد به‌عنوان سرپرست دوم بر عهده داشتند. این گروه با حضور در میان نمایندگانی از بیش از ۹۰ کشور، در یکی از معتبرترین رقابت‌های علمی دانش‌آموزی جهان، عملکردی شایسته از خود نشان دادند.

از شهر

تاکسی برخط شهرداری تهران رونمایی شد

سامانه «تاکسی برخط» شهرداری تهران با تاکسی‌های زرد با مشارکت شهرزاد و سازمان تاکسیرانی رونمایی شد.

سوپر اپلیکیشن شهرزاد در همکاری راهبردی با سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران، از سامانه نوین «تاکسی برخط شهرزاد» رونمایی کرد؛ سرویسی مبتنی بر فناوری که قرار است با استفاده از تاکسی‌های شاسی‌بلند تمام برقی چهره‌ای تازه به حمل‌ونقل درون‌شهری پایتخت ببخشد.

«تاکسی برخط شهرزاد» به سفارش سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران با هدف ارتقای کیفیت سفرهای درون‌شهری، کاهش آلودگی هوا و به‌کارگیری فناوری‌های نوین در سیستم حمل‌ونقل عمومی طراحی شده‌است.

«تاکسی برخط شهرزاد» تنها یک سرویس تازه در حوزه حمل‌ونقل نیست، بلکه گامی جدی برای هوشمندسازی سفرهای شهری است. این سامانه با تمرکز بر امنیت، کیفیت خدمات و انطباق کامل با ضوابط مدیریت شهری طراحی شده و از چندین جنبه، تجربه‌ای متمایز را برای شهروندان تهرانی رقم خواهد زد.

یکی از مهم‌ترین مزیت‌های «تاکسی برخط شهرزاد» اعتمادپذیری آن برای شهروندان است. تمام رانندگان این سامانه، پس از گذر از مراحل تأیید و احراز صلاحیت توسط شهرداری تهران، اجازه فعالیت دارند. همین موضوع، امنیت و اطمینان خاطر را برای مسافران به همراه می‌آورد.